কেৰালা চৰকাৰ

বনাম

শশী

৩১ অক্টোবৰ, ১৯৯৬

[ন্যায়াধীশ ডক্টৰ এ.এছ.আনন্দ আৰু ন্যায়াধীশ কে.টি. থমাছ]

দণ্ডবিধি, ১৮৬০ :

ধাৰা ৩০২, ৩২৬–গুৰুতৰভাৱে আঘাত কৰি হত্যা–বিচাৰ আদালতে হত্যাৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত কৰি যাৱজ্জীৱন কাৰাদণ্ডৰ শাস্তি প্ৰদান কৰে–উচ্চ ন্যায়ালয়ে অভিযুক্তক কেৱল গুৰুতৰ আঘাত দিয়াৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত কৰি ৫ বছৰৰ সশ্ৰম কাৰাদণ্ড বিহে–চৰকাৰে কৰা আপীল আবেদনত ন্যায়ালয়ে মতপোষণ কৰে যে ভুক্তভোগীৰ আঘাত মৃত্যুৰ কাৰণ হ'ব পৰাকৈ গুৰুতৰ আছিল, যিটো চিকিৎসকৰ মতামতে নিশ্চিত কৰে, ফলত অভিযুক্তক ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ৩০২ নং ধাৰাত দোষী সাব্যস্ত কৰা হয়–সেয়েহে বিচাৰ আদালতৰ ৰায়দান বাহাল ৰাখা হয়–উত্তৰদাতাই যাৱজ্জীৱন কাৰাবাস খাটিব লাগিব।

ফৌজদাৰী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: ফৌজদাৰী আপীল নং ৩৯৭/১৯৯৬।

ফৌজদাৰী আপীল নং: ১২৩/১৯৯২ ত কেৰালা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ৬.৪.৯৫ তাৰিখৰ ৰায় আৰু আদেশৰ পৰা কৰা আপীল।

আপীলকাৰীৰ হৈ এম. টি. জৰ্জ।

উত্তৰদাতাৰ হৈ ভি. বি. সহৰ্য।

ন্যায়ালয়ে তলত দিয়া আদেশ জাৰি কৰে:

২.১.১৯৯০ তাৰিখে আবেলি প্ৰায় ৪.১৫ বজাত উত্তৰদাতাই মৃত কুনহুভাৰেডৰ মূৰত বাঁহৰ লাঠিৰে আঘাত কৰে।সেই আঘাতৰ ফলত তেওঁৰ লাউখোলাটো ভাঙি গৈছিল আৰু মূৰত একাধিক কটা জখম হৈছিল যাৰ ফলত মগজুৰ ক্ষতি হৈছিল।১৩.১.১৯৯০ তাৰিখে পুৱা প্ৰায় ৩.২৫ বজাত চিকিৎসালয়ত মৃতকৰ মৃত্যু হয়। এটা গোচৰ পঞ্জীয়ন কৰি তদন্ত আৰম্ভ কৰা হয়।তদন্ত সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত, উত্তৰদাতাক ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ৩০২ ৰ অধীনত কৰা অপৰাধৰ বাবে সত্ৰ আদালতত বিচাৰৰ সন্মুখীন হ'বলৈ দিয়া হয়। গোচৰীয়া পক্ষই মুঠ ২০ জন সাক্ষীক হাজিৰ কৰাইছিল, যাৰ ভিতৰত গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী- ১৫, ১৬ আৰু ১৭ আছিল চিকিৎসা সাক্ষী আৰু গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী-১, ২ আৰু ৩ আছিল চাক্ষুষ সাক্ষী । অৱশ্যে বিচাৰৰ সময়ত গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী-১ আৰু ২ বিৰোধী সাক্ষী হৈ পৰিছিল যদিও তেওঁলোকে স্বীকাৰ কৰিছিল যে গোচৰীয়া পক্ষই দাবী কৰা তাৰিখ আৰু সময়ত এই ঘটনা সংঘটিত হৈছিল। বিচাৰ আদালতে সাক্ষ্যসমূহ পৰীক্ষা কৰাৰ পিছত, প্ৰতিপক্ষৰ নথি-পত্ৰসমূহ পৰ্যালোচনা কৰাৰ পিছত আৰু প্ৰতিপক্ষৰ জবানবন্দী বিবেচনা কৰাৰ পিছত ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ৩০২ নং ধাৰাত উত্তৰদাতাক দোষী সাব্যস্ত কৰে আৰু সেই অনুসৰি শাস্তি প্ৰদান কৰে। ১৫.১১.১৯৯১ তাৰিখৰ ৰায়দানৰ ভিত্তিত তেওঁক আজীৱন কাৰাদণ্ডৰ শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল।উচ্চ ন্যায়ালয়ত প্ৰতিবাদকাৰীৰ আবেদন আংশিকভাৱে সফল হয়। উচ্চ ন্যায়ালয়ে বিচাৰ বিভাগৰ গোচৰৰ মৌলিক দিশসমূহ গ্ৰহণ কৰিলেও ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ৩০২ নং ধাৰাৰ পৰা ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ৩২৬ নং ধাৰালৈ সংশোধন কৰিছিল। ফলত উচ্চ ন্যায়ালয়ে ১৯৯৫ চনৰ ৬ এপ্ৰিলৰ ৰায় অনুসৰি প্ৰতিবাদীক

পাঁচ বছৰৰ সশ্ৰম কাৰাদণ্ডৰে দণ্ডিত কৰে।ৰাজ্যই বিশেষ অনুমতি আবেদনৰ জৰিয়তে এই আপীল দাখিল কৰি ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ৩০২ নং ধাৰাৰ অধীনত কৰা অপৰাধৰ বাবে উত্তৰদাতাক দোষমুক্ত কৰাৰ সিদ্ধান্তক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে।

আমি দুয়োপক্ষৰ বিজ্ঞ অধিবক্তা সকলৰ যুক্তি সমূহ শুনিলোঁ।

উত্তৰদাতাই তেওঁক দোষী সাব্যস্ত কৰাক লৈ প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা নাই আৰু কোনো বিশেষ ছুটীৰ আবেদন (এছ. এল. পি.) দাখিল কৰা নাই। গোচৰৰ নথিত থকা প্ৰমাণবোৰ পৰীক্ষা কৰিলে নিশ্চিত হোৱা যায় যে ঘটনাটো গোচৰীয়া পক্ষই বৰ্ণনা কৰা ধৰণে সংঘটিত হৈছিল। এইটো প্ৰমাণিত হৈছে যে ১৯৯০ চনৰ ২ নৱেম্বৰত আবেলি প্ৰায় ৪:১৫ বজাত গাওঁখনৰ টডি দোকানত (Toddy shop) উত্তৰদাতাই মৃতকৰ মূৰত বাঁহৰ এডাল লাঠিৰে আক্ৰমণ কৰিছিল। সাক্ষ্যসমূহে এইটোও প্ৰকাশ কৰে যে মৃত লোকজনক গুৰুতৰভাৱে আহত অৱস্থাত চিকিৎসালয়লৈ লৈ যোৱা হৈছিল আৰু ১৩.১১.১৯৯০ তাৰিখে শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰালৈকে তেওঁ ক'মাত আছিল। এইদৰে গোচৰীয়া পক্ষই সফলতাৰে প্ৰতিষ্ঠা কৰে যে সেই দুৰ্ভাগ্যজনক নিশাটোত উত্তৰদাতাই মৃতকৰ মূৰত আঘাত কৰিছিল। কিন্তু একমাত্ৰ প্ৰশ্নটো হ'ল অপৰাধৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত।

অপৰাধৰ প্ৰকৃতিৰ সৈতে মোকাবিলা কৰোঁতে বিচাৰ আদালতে লক্ষ্য কৰিছিল:

"পৰৱৰ্তী প্ৰশ্নটো বিবেচনা কৰিব লাগিব যে অভিযুক্তজনে কি অপৰাধ কৰিছিল।যদি কোনো ব্যক্তিয়ে ইচ্ছাকৃতভাৱে আন এজনৰ ব্যক্তিৰ মূৰত গধুৰ কাঠ বা

লোহাৰ ৰ'ড বা লাঠিৰে আঘাত কৰে যাতে মূৰৰ খোলা ভাঙি যায়, তেন্তে ইয়াৰ বিপৰীত কোনো প্ৰমাণ নাথাকিলে ধৰি লোৱা হয় যে ব্যক্তিজনে এনে গুৰুতৰ আঘাত কৰি ভুক্তভোগীৰ মৃত্যু ঘটাব পাৰে যাৰ বাবে এনে আঘাত যথেষ্ট। যিহেতু অভিযুক্তই মৃতক কুঁনহুভাৰিডৰ মূৰত এম. অ'. -১ ৰে তিনিটা আঘাত কৰিছিল, যাৰ ফলত মূৰত মাৰাত্মক আঘাত পাই তেওঁ পৰি গৈছিল, ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে আক্ৰমণটো পৰিকল্পিত আছিল। তিনিটা আঘাত আকস্মিক নাছিল, আৰু সাধাৰণ প্ৰকৃতিত মৃত্যুৰ কাৰণ হ'বলৈ আঘাতবোৰযথেষ্ট আছিল। সেয়েহে, গোচৰটো ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ৩০০ ৰ তৃতীয় দফা অধীনত পৰে, যাৰ ফলত অভিযুক্তক ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ৩০২ ৰ অধীনত হত্যাৰ বাবে দোষী সাব্যস্ত কৰা হয়।"

ইতিমধ্যে উল্লেখ কৰা দৰে উচ্চ ন্যায়ালয়ে অপৰাধৰ সৈতে প্ৰতিবাদকাৰীৰ জড়িত থকাৰ সন্দৰ্ভত গোচৰীয়া পক্ষৰ লগত অসন্মতি প্ৰকাশ কৰা নাছিল যদিও অপৰাধৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে উচ্চ ন্যায়ালয়ে তলত দিয়া মতামত প্ৰকাশ কৰে:

"সাক্ষ্যৰ ভিত্তিত এইটো স্পষ্ট যে অভিযুক্তই এম. অ' ১ ব্যৱহাৰ কৰি মৃতকজনক গুৰুতৰভাৱে আঘাত কৰিছিল।প্ৰায় দুসপ্তাহৰ পিছত চিকিৎসাধীন অৱস্থাত আহত ব্যক্তিজনৰ মৃত্যু হয়।আমি মত পোষণ কৰো যে উপলব্ধ প্ৰমাণৰ ভিত্তিত অভিযুক্তই হত্যা বা দোষণীয় নৰহত্যা কৰা বুলি সিদ্ধান্ত লোৱা সম্ভৱ নহয়, বৰঞ্চ কেৱল তেওঁ মৃতকক গুৰুতৰভাৱে আঘাত কৰিছিল, যিটো ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ধাৰা ৩২৬ৰ অধীনত শাস্তিযোগ্য।"

"উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দৃষ্টিভংগীৰ সৈতে একমত হবলৈ আমাৰ অসুবিধা হৈছে। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দৃষ্টিভংগী সম্পূৰ্ণৰূপে ভুল আৰু আইনীভাৱে সঠিক নহয় যেন লাগে। "গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী–১৫, ডাঃ সৰলা দেৱী, গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী–১৭, ডাঃ মোহনলাল, নিউৰো চাৰ্জন, আৰু গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী–১৬, ডাঃ যোচেফ টি. জন, যি মৃতকৰ মৰণোত্তৰ পৰীক্ষা সম্পন্ন

কৰিছিল, জবানবন্দীৰ জৰিয়তে উপস্থাপন কৰা সাক্ষ্যসমূহে স্পষ্টভাৱে মৃতকক কৰা আঘাতৰ তীব্ৰতা দেখুৱায়। এই সন্দৰ্ভত, মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদনত ২২ নম্বৰ হিচাপে লিপিবদ্ধ কৰা উল্লেখ প্ৰাসংগিক হ'ব। সেই আঘাতটো এনেধৰণৰঃ

"তলত আৰু প্ৰায় জখম ৯ৰ পৰা ১৪ লৈকে, মূৰৰ ছালখন ঘঁহনি খাই ৰঙা-বাদামী ৰঙৰ হৈ পৰিছিল, যাৰ ফলত সন্মুখৰ গোটেই অংশটো প্ৰভাৱিত হৈছিল। সন্মুখৰ হাড়বোৰ ভাঙি গৈছিল, আৰু বাওঁফালৰ পাৰিয়েটাল হাড়ে (parietal bone) ১০ x ৭ ছেন্টিমিটাৰ জোখৰ হাড়ৰ ক্ৰুটি দেখুৱাইছিল, যি অনুভূমিকভাৱে চলি আছিল। ক্ৰুটিটোৰ তলৰ পিছফালৰ কোণটো কাণৰ ওপৰৰ স্তৰত আছিল, যাৰ ফলত তলৰ অক্ষত ডিউৰা (dura) দেখা পোৱা গৈছিল, যিটো গাঢ় বাদামী ৰঙৰ ০.১-০.৩ ছে. মি. ডাঠ তেজৰ চেকুৰাৰে আবৃত আছিল। মগজুৰ সন্মুখৰ অংশৰ ওপৰত থকা ডিউৰা ক্ষতবিক্ষত হৈ ৫ x ৩ ছেন্টিমিটাৰ খুঁত হৈছিল, যাৰ ফলত তলৰ মগজু দেখা পোৱা গৈছিল। মগজুৰ সন্মুখভাগ আৰু বাওঁফালৰ ০.৫০ ছে. মি. গভীৰতাৰ অৰ্ধ-কঠিন অস্থায়ী ফুঁটা আছিল আৰু ই ০.১-০.২ ছে. মি. ডাঠ ৰঙা বাদামী তেজৰ চেকুৰাৰে আবৃত আছিল। ডুৰা মেটাৰ আৰু এৰাক্ন'ইড মেটাৰৰ ওপৰত পুঁজৰ এটা সেউজীয়া-হালধীয়া পাতল স্তৰ আছে। মগজুটো (১২৬০ গ্ৰাম) ফুলি উঠিছিল, আৰু বগা পদাৰ্থটোত একাধিক সৰু সৰু ৰক্তক্ষৰণ হৈছিল। সন্মুখৰ ক্ৰেনিয়াল ফছ ছিন্নভিন্ন হৈ পৰিছিল, আৰু ভাঙি যোৱা স্থানৰ চাৰিওফালে ৰঙা-মূগা জমা হোৱা তেজ আছিল।"

চিকিৎসকৰ মতামত অনুসৰি, মৃতকে পোৱা আঘাতবোৰ সাধাৰণ প্ৰকৃতিত মৃত্যুৰ কাৰণ হ'বলৈ যথেষ্ট আছিল।ৰেকৰ্ডত থকা প্ৰমাণে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে যে প্ৰতিবাদকাৰীয়ে মৃতকৰ মূৰত তিনিটাকৈ আঘাত কৰিছিল আৰু সেই আঘাতবোৰ ইচ্ছাকৃতভাৱে কৰা হৈছিল আৰু আকস্মিকভাৱে হোৱা নাছিল। আক্ৰমণটো পৰিকল্পিত আছিল আৰু শৰীৰৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশক লক্ষ্য কৰা হৈছিল। ক্ষতিৰ পৰিমাণ আৰু চিকিৎসকৰ মতামত বিবেচনা কৰিলে

দেখা যায় যে আঘাতবোৰ মৃত্যুৰ কাৰণ হ'বলৈ পৰ্যাপ্ত আছিল, আৰু মৃত্যুৰ কাৰণ পোনপটীয়াকৈ ২.১১.১৯৯০ তাৰিখে উত্তৰদাতাই মৃতকৰ ওপৰত কৰা আঘাতৰ বাবে হয়, উত্তৰদাতাৰ গোচৰটো স্পষ্টভাৱে ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ধাৰা ৩০০ ৰ তৃতীয় দফাৰ অধীনত পৰে। আমাৰ মতে, ৰেকৰ্ডত থকা প্ৰমাণৰ সত্ত্বেও উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱাত ভুল কৰিছিল যে উত্তৰদাতাক কেৱল গুৰুতৰ আঘাত কৰাৰ উদ্দেশ্যৰ বাবে দায়ী কৰিব পাৰি বুলি ভুল কৰিছিল। বিচাৰ আদালতে প্ৰকাশ কৰা মতামত নিঃসন্দেহে সঠিক আছিল।যিহেতু, অপৰাধটো ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ধাৰা ৩০০ ৰ তৃতীয় দফাৰ দ্বাৰা সামৰি লোৱা হৈছে, সেয়েহে উত্তৰদাতাক ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ধাৰা ৩০২ ৰ অধীনত শাস্তি প্ৰদান কৰা হ'ব। সেয়েহে আমি অপৰাধৰ প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ তথ্য বাতিল কৰি সিদ্ধান্ত লওঁ যে উত্তৰদাতা ভাৰতীয় দণ্ড বিধিৰ ধাৰা ৩০২ ৰ অধীনত হত্যা অপৰাধৰ বাবে দোষী।ফলস্বৰূপে আমি এই আপীল মঞ্জুৰ কৰি বিচাৰ আদালতৰ ৰায় বাহাল ৰাখো আৰু উত্তৰদাতাক যাৱজ্জীৱন কাৰাদণ্ড প্ৰদান কৰোঁ।

উত্তৰদাতাৰ জামিন নামা সমূহ বাতিল কৰা হৈছে। বাকী শাস্তি প্ৰদান কৰিবলৈ তেওঁক জিম্মাত লোৱা হ'ব।

আপীল মঞ্জুৰ কৰা হ'ল।

DISCLAIMER

"The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation".

“স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৰেই সঠিক বিবেচিত হব।“